

Norges vassdrags- og energidirektorat  
Postboks 5091 Majorstua  
0301 OSLO

nve@nve.no

**Postadresse**  
Statkraft Energi AS  
Postboks 200 Lilleaker  
0216 Oslo  
Norge

**Besøksadresse**  
Lilleakerveien 6  
0283 Oslo

**Sentralbord**  
24 06 70 00

**Deres ref./dato**  
202510083

**Vår ref.**  
202500114

**Sted/dato**  
Oslo, 06.03.2026

www.statkraft.no  
post@statkraft.com

ORG. NR.: NO-987 059 729

# O/U Noreverkene – tilleggsinformasjon om kulturminner og Statkrafts kommentar til høringsuttalelser gjeldende alternativ adkomst

Vi viser til konsesjonssøknad for *Opprusting og utvidelse av Noreverkene*, med NVEs ref. 202510083.

## Informasjon om arkeologiske funn

Buskerud fylkeskommune har gjennomført arkeologiske undersøkelser i tiltaksområdene for alternativ 1 og alternativ 2 i Statkraft konsesjonssøknad *Opprusting og utvidelse av Noreverkene*, jf. krav i kulturminneloven § 9. Hensikten med undersøkelsene var å kartlegge om tiltaket kom i konflikt med automatisk fredete kulturminner. Undersøkelsene ble gjennomført i 2025, og rapporten fra undersøkelsene ble tilgjengeliggjort for Statkraft februar 2026.

Resultatet fra undersøkelsen er nærmere beskrevet i rapporten fra Buskerud fylkeskommune, her gjengitt som vedlegg 1.

Oppsummert er det gjort funn av fem automatisk fredete kulturminnelokaliteter i tre av tiltaksområdene; et jernvinneanlegg og tre kullgroper i området ved deponi Tunhovd sør for Tunhovddammen, en fangstgrop nord for Uvdalselvi og et dyrkningslag ved Gvammen. Se tabell 1 for oversikt over hvilke kulturminner som er registrert i hvilke tiltaksområder.

Tabell 1. Kulturminner registrert i tiltaksområde.

Lokalitet ID-nr.	Type	Gnr/bnr.	Fredningsstatus	Tiltaksområde
ID337783	Jernvinneanlegg	202/3	Automatisk fredet	Alternativ 1 og 2, Deponi Tunhovd
ID337782	Kullgrop	202/3	Automatisk fredet	Alternativ 1 og 2, Deponi Tunhovd
ID337784-1 ID337784-2	Kullgrop Kullgrop	202/3	Automatisk fredet	Alternativ 1 og 2, Deponi Tunhovd
ID337787	Fangstgrop	203/1	Automatisk fredet	Alternativ 1, Adkomst alternativ A.1
ID336623	Dyrkningslag	197/2	Automatisk fredet	Alternativ 2, Adkomst Nore II
ID337788	Tuft	203/1	Ikke fredet	Alternativ 1, Adkomst alternativ A.1

Statkraft har søkt Buskerud fylkeskommune om dispensasjon etter kulturminneloven § 8 for å fortsatt kunne ta i bruk arealene som opprinnelig planlagt. Statkraft vil holde NVE løpende orientert om saksgangen.

#### Statkrafts kommentar til høringsuttalelsene gjeldende alternativ 1 - alternativ adkomst

Statkraft viser til de to høringsuttalelsene som er sendt til NVE ifm. tilleggsinformasjonen om alternativ adkomst for alternativ 1. Høringsuttalelsene er fra Buskerud fylkeskommune og Nore og Uvdal kommune.

Buskerud fylkeskommune har gjort en samlet vurdering, hvor bl.a. samferdsel, terrestrisk naturmangfold, vannmiljø og kulturminner er vurdert. Basert på vurderingene anbefaler fylkeskommunen at Statkraft går videre med adkomstalternativ B, ved Rødberg kraftverk.

Nore og Uvdal kommune ønsker på nåværende tidspunkt å ikke ta stilling til alternativene.

Statkraft har ingen merknader til Nore og Uvdals høringsuttalelse. For øvrig er Statkraft enig med fylkeskommunen om fordelene de viser til ved adkomstalternativ B.

#### Statkrafts preferanse for adkomstalternativ

Statkraft oppsummerer her de **fordeler** vi ser ved adkomstalternativ B, ved Rødberg kraftverk foran adkomstalternativ A.1, elvetangen mellom Uvdalselvi og Numedalslågen:

- Adkomstalternativ B unngår i sin helhet arealinngrep i et område på nordsiden av Uvdalselvi hvor det er registrert rødlistearter
- Adkomstalternativ B unngår i sin helhet påvirkning på automatisk fredet kulturminne lokalisert nord for Uvdalselvi
- Etablering av adkomstalternativ B blir i et område som allerede er berørt av kraftanlegg og delvis opparbeidet
- Adkomstalternativ B gir bedre trafikale løsninger med hensyn til avkjøring fra fv. 40
- Adkomstalternativ B minsker faren for negativ påvirkning for naturmangfold i vann og vannmiljø da man unngår å krysse Uvdalselvi

**Ulempene** som er kartlagt for adkomstalternativ B, ved Rødberg kraftverk, gjelder i all hovedsak en lengre adkomsttunnel. Adkomstalternativet medfører at adkomsttunnelen til kraftstasjonen øker med ca. 450 m, til totalt ca. 1800 m. Dette vil ha følgende konsekvenser:

- Uttaket av tunnelstein øker med ca. 40 000 m<sup>3</sup> sammenlignet med adkomstalternativ A.1. Planlagte deponier på Mørkvollen vil være de nærmeste for påhugget til adkomsttunnelen, og det vil derfor være mest hensiktsmessig å plassere overskuddsmassene dit. Dette vil medføre en høyere belastning på adkomstveien, eiendommen og gårdsbruket på Mørkvollen.
- Rømningsveien ved evakuering av kraftstasjonen øker med ca. 450 m, sammenlignet med adkomstalternativ A.1.

Etter en helhetlig vurdering av de overnevnte ser Statkraft det som mest hensiktsmessig at utbyggingsalternativ 1 utvikles videre med en adkomstløsning tilsvarende adkomstalternativ B.

### **Samlet konsekvens for alternativ 1**

Tabell 36 i konsesjonssøknaden kap. 8 oppsummerer samlet konsekvens for begge utbyggingsalternativer, og er i henhold til metodikken i veileder M-1941 vurdert til henholdsvis *Stor negativ konsekvens* for utbyggingsalternativ 1 (med adkomstløsning A.1) og *Noe negativ konsekvens* for utbyggingsalternativ 2. Norconsult har nå gjennomført en tilleggsvurdering av konsekvensene på klima og miljø for utbyggingsalternativ 1 med adkomstløsning B. Samlet konsekvensgrad for utbyggingsalternativ 1 er dermed vurdert for begge adkomstalternativer. Som det fremgår av tabell 2 under er samlet konsekvensgrad for utbyggingsalternativ 1 med adkomst B vurdert til *Noe negativ konsekvens*, mens samlet konsekvensgrad for utbyggingsalternativ 1 med adkomst A.1 forblir *Stor negativ konsekvens*. Alternativ 1 med adkomst B og alternativ 2 ender dermed opp med samme samlede konsekvensgrad.

Tabell 2. Sammenstilling av konsekvenser for alle utredningstemaer, og vurdering av samlet konsekvens for alternativene. Tabellen er utarbeidet av Norconsult.

Vurderinger av konsekvens	Alternativer			
	0-alternativet	Alternativ 1		Alternativ 2
		Adkomst A	Adkomst B	
Naturmangfold terrestrisk	0	Stor negativ konsekvens	Noe negativ konsekvens	Noe negativ konsekvens
		3	2	1
Friluftsliv og reiseliv	0	Ubetydelig konsekvens	Ubetydelig konsekvens	Ubetydelig konsekvens
		3	2	1
Landskap	0	Noe negativ konsekvens	Noe negativ konsekvens	Noe negativ konsekvens
		3	2	1
Kulturminner og kulturmiljø	0	Noe negativ konsekvens	Noe negativ konsekvens	Noe negativ konsekvens
		3	2	1
Forurensning (støy, grunn og luft)	0	Ubetydelig konsekvens	Ubetydelig konsekvens	Ubetydelig konsekvens
		1	1	1
Vannmiljø og naturmangfold i vann	0	Noe negativ konsekvens	Noe negativ konsekvens	Ubetydelig konsekvens
		2	2	1
Klimagassutslipp	0	Svært stor reduksjon i klimagassutslipp	Svært stor reduksjon i klimagassutslipp	Svært stor reduksjon i klimagassutslipp
		1	1	2
Naturressurser	0	Noe negativ konsekvens	Noe negativ konsekvens	Noe negativ konsekvens
		2	2	1
<b>Samlet konsekvens</b>	0	<b>Stor negativ konsekvens</b>	<b>Noe negativ konsekvens</b>	<b>Noe negativ konsekvens</b>
<b>Rangering</b>		3	2	1
<b>Begrunnelse for rangering</b>		<p>Samlet konsekvens for alternativet er vurdert til «stor negativ konsekvens», der store negative konsekvenser for fagtema naturmangfold ved alternativ 1 adkomst A over tangen er utslagsgivende. Tiltaket medfører noe forringelse av nasjonalt og regionalt viktige verdier, deriblant den nasjonalt viktige bekkekløften Øygardsjuvet med kritisk truede og prioriterte arter.</p> <p>Alternativet er rangert som nr.3, da samtlige fag, med unntak av klimagassutslipp, har rangert alternativet som dårligere enn alternativ 2 og alternativ 1 adkomst B.</p>	<p>Samlet konsekvens for alternativet er vurdert til «noe negativ konsekvens». Alternativ adkomst B unngår store naturverdier på tangen.</p> <p>Alternativet er rangert som nr.2, da det unngår store naturverdier på tangen.</p>	<p>Samlet konsekvens for alternativet er vurdert til «noe negativ konsekvens», da det er overvekt av fagtema med noe negativ og/eller ubetydelig konsekvens.</p> <p>Alternativet er rangert som nr.1, da samtlige fag, med unntak av klimagassutslipp, har rangert alternativet som et bedre alternativ enn alternativ 1.</p>

### **Statkraft rangering av utbyggingsalternativene er uendret**

Valg av adkomstløsninger angår ikke utbyggingsalternativ 2. Statkraft viser likevel til at utbyggingsalternativene etter metodikken i veileder M-1941 vil være likestilte ved valg av adkomstalternativ B, når det kommer til vurdering av samlet konsekvens, jf. tabell 2 over. Som redegjort for i konsesjonssøknaden kap. 9 har begge utbyggingsalternativene store samfunnsfordeler som ikke blir belyst i konsekvensutredningen. Med større regulerbar effekt og høyere produksjon vil alternativ 1 ha større samfunnsnytte enn alternativ 2. Statkraft rangering av utbyggingsalternativene er derfor uendret – Statkraft rangerer utbyggingsalternativ 1 foran utbyggingsalternativ 2.

Med vennlig hilsen



**Hanne Kristin Husetuft Ommedal**  
Prosjektleder

Vedlegg til dette brevet:

Vedlegg 1 Rapport fra arkeologisk registrering Nore kraftverkene I og II - 2025/8399